

EL CAME, un mercat incòmode

La Unió Soviètica no es va oposar frontalment que Txecoslovàquia, Polònia i Hongria plantegessin formar un «cercle intern» dins les estructures de CAME, l'anomenat Mercat Comú de l'Est, que la setmana passada va celebrar un consell plenari a Sòfia. Amb tot, aquesta iniciativa de «cercle intern» —anomenat també eix Praga-Varsòvia-Budapest— va quedar només en això, en iniciativa que, en paraules del primer ministre soviètic Nikolai Rijkov «caldria materialitzar amb compte i a poc a poc». I és que la premsa de txecoslovacs, polonesos i hongaresos per tirar endavant una economia de mercat, sintonitzable amb expectatives d'entrar a la Comunitat Econòmica Europea, topa amb els interessos i els plans de Mos-

Sessió plenària del Comecon.

cou. Per al règim reformista soviètic, seria un autèntic trasbals que tres dels ex-satèl·lits més industrialitzats es desvincuessin del CAME i anessin pel seu compte. Moscou no vol ni pensar l'escenari que es crearia: a mig termini, i amb la RDA unida econòmicament a la RFA, la Unió Soviètica es quedaria sola, havent d'as-

sumir la càrrega d'economies agrícoles com les de Bulgària i Romania. I cal no perdre de vista que és Moscou qui en aquestes últimes setmanes, ha hagut d'oxigenar les col·lapsades estructures econòmiques que han quedat a Romania després del derrocament de Ceausescu. És per això que el primer ministre Rijkov va deixar

clar pels passadissos de la sala de congressos de Sòfia que hi ha tres raons poderoses perquè ningú marxi del CAME: els compromisos multilaterals que, per bé o per mal, uneixen encara els antics «germans socialistes» fins l'any 1991; que seria un fet absurd marxar del bloc econòmic de l'Est sense tenir una solució de recanvi viable i, finalment, la raó més poderosa: que els països associats depenen, encara, de l'«assistència» de la Unió Soviètica.

Rijkov no va amagar, parlant «Off the record», que l'anomenat eix Praga-Varsòvia-Budapest no li agrada. Més tard en públic va ironitzar i va dir que, el que es veia venir, era més aviat un eix Praga-Bonn-Berlín.

Llibert Ferri

Mandela, a un pas de la llibertat

En la política de petits passos del règim racista sud-africà, està a punt de donar-se'n un de molt significatiu pel seu valor simbòlic: l'alliberament de Nelson Mandela, el líder històric del moviment antiracista i d'alliberament dels negres sud-africans.

Segons l'anunci fet el 8 de gener pel mateix Mandela amb motiu del 78 aniversari

de la creació del Congrés Nacional Africà (ANC), serà alliberat aviat, segurament abans del'inici a principis de febrer de la reunió del Parlament sud-africà, en la qual s'espera l'adopció de noves mesures tendents a la progressiva eliminació de la discriminació racial.

Mandela es l'últim dels dirigents històrics de l'ANC encara empresonat, perquè

la resta van ser alliberats a finals de l'any passat. També va ser possible que per primera vegada legalment l'ANC es manifestés amb una concentració multitudinària per celebrar aquest alliberament i un seguit de mesures discriminatòries contra els negres han estat abolides als municipis. Aquestes decisions polítiques han estat adoptades des

de l'arribada al poder de l'actual president Frederik de Klerk i per enguany la política de petits passos, que ha de conduir a una negociació entre el règim de l'*apartheid* i l'ANC, té previst en primer lloc l'alliberament de Mandela, condició *sine quan non* perquè sigui possible el diàleg polític.

Antoni Reig